

SUĐENJE ZA ŽELJEZNIČKU NESREĆU U RUDINAMA

“Da je struka napravila ovaj posao, ne bi bilo problema. M. je sam napravio natječajnu dokumentaciju, te nabavu i način prskanja ugovorio s Intradeom, a nije stručna osoba za to. M. nema stručni ispit zaštite od požara pri Ministarstvu unutarnjih poslova. Nije bio kompetentan za nabavu retardanta. Iako je D.R., uvidjevši da prskanje obuhvaća i pragove, špricanje htio zaustaviti, za to nije imao ovlasti. Jedini koji je to mogao zaustaviti bio je M. I. je posvjedočio i kako se R. potužio da na novom retardantu ne postoji nikakva uputa za upotrebu niti deklaracija s kemijskim sastavom.”

Ovo je citat svjedočenja D.I. šefa službe za zaštitu od požara na kaznenom suđenju u Županijskom sudu Split zbog željezničke nesreće u Rudinama iz srpnja 2009. g. Citat je iz dnevnog lista “Vjesnik” od 3. ožujka 2011. godine.

Budući da su sredstva masovnog javnog pripočavanja prilično široko prenijela izvode iz splitskog suđenja, mnogi detalji su ušli u javnost, ostavljamo stručnjacima i čitateljima da iz citiranog i ostalog što je poznato u javnosti početakom ožujka ove 2011. g. samostalno donesu zaključke. Ovim osvrtom namjera je braniti vrijednost suđenja i rada u procesu suđenja s obzirom na karakter djelatnosti Hrvatskih željeznica. Ovo je potrebno, možda čak i nužno, zbog toga što su se u javnosti pojavile informacije koje potpuno obezvređuju rad Županijskog suda u Spli-

tu.* Suđenje će omogućiti i nametnuti potrebu za promjenom odnosa prema zaštiti na radu, zaštiti od požara i zaštiti čovjekove okoline u radu Hrvatskih željeznica. Jer, na suđenju će eksperti svih vrsta iznijeti ocjene o izvorima tragičnog događaja, propustima, neadekvatnoj organizaciji rada i odgovornosti za sigurnost željezničkog prometa. To neće riješiti i rješavati sud niti je za to nadležan.

Rad Hrvatskih željeznica tiče se svih građana, državnih i javnih institucija, a nitko nema pravo tvrditi da nemamo znanja i sposobnosti uspostaviti sustav odgovornosti.

Na ovom primjeru se može i treba otvoriti pitanje što je državno, što javno i što to može biti privatno. Također se može i mora otvoriti pitanje: Kakva je državna uloga u željezničkom prometu? Nisu radnici u Hrvatskim željeznicama jedini zaduženi i odgovorni za funkcioniranje i sigurnost željezničkog prometa. To je prvorazredni državni interes, pa treba pažljivo razmotriti što je država činila i što čini na tom području?

---

*Prof. Mrijana Krizmanić je u Novom listu od 20. siječnja 2011., među ostalim, izjavila: “Kod nas uopće nema nikakve odgovornosti. Imate sada i suđenje za iskakanje iz tračnica vlaka Zagreb-Split od posljedica kojeg je poginulo 6 ljudi. Sigurna sam da na kraju nitko neće odgovarati, čak ni politički u smislu da podnese ostavku. U Hrvatskoj nema odgovornosti ni za djela pa tako nema ni za riječi.” Njezin način razmišljanja osporen je na Seminaru o prekršajnoj odgovornosti za zaštitu na radu 3.2.2011. u Zagrebu.

Iz iskustva se zna da mnoge silnice u Hrvatskim željeznicama ne vode ka jedinstvu i racionalnoj organizaciji rada, niti poštovanju znanja i savjesne stručnosti, jer je željeznica raubovana tijekom komunističkog razdoblja u Hrvatskoj. Nije se mogao uvesti čak ni plaćeni sustav, jer je 70-ih godina cijelo hrvatsko znanje o zaštiti i sigurnosti u željezničkom prometu bilo plaćeno. Pune dvije godine su stručnjaci raznih struka zvanja i zanimanja radili u ŽTP Zagreb, ali je sve ostalo neiskorišteno u ladicama, a Knežević i Varga su bili koleteralne žrtve. Takve žrtve više ne smijemo imati.

Nekad je rad na željeznici i odora željezničara činila ponos i dostojanstvo zaposlenih, pa čak i njihovih obitelji. To nije tako davno i daleko da se ne bi moglo i u sadašnjosti doživljavati slično. Ako to nestane iz doživljaja radnika u

Hrvatskim željeznicama, onda nikakva suđenja neće u potpunosti riješiti da željezničkih nesreća ne bude. Privatne aspiracije su uzrok naših velikih nesreća, pa možda i one za koju se sada sudi u Splitu.

Za poznavatelja stanja zaštite na radu, zaštite od požara i okoliša splitsko kazneno suđenje predstavlja dokaz naše ljudske nedovršenosti u radu, naše nespремnosti prihvaćanja jednostavnih znanja i vještina unutar jednog jedinstvenog sustava kakav je željeznički promet.

Budući da se proces suđenja u Splitu provodi prema sudskoj i jedino mogućoj metodologiji, suditi se može samo okrivljenima, a Državno odvjetništvo nije moguće prozvati i pozvati na odgovornost, ne može se očekivati da će sud riješiti ono što je presudno da se slične nesreće ne događaju.

*mr. sc. Nikola Muslim, dipl. iur.
Zagreb*